

XXIII.

Barselkvinders Indledning i Kirken¹⁾.Ved **Hugo Matthiessen.**

I »Dagligt Liv i Norden i det 16de Aarhundrede« VIII B. (illustr. Udg.) S. 143—155 har Professor Troels-Lund givet en udførlig Skildring af Barselkvinders Indledning, hvoraf det fremgaar, at denne Skik begyndte at ophøre her i Danmark for de højere Samfundslags Vedkommende o. Aar 1660.

Hvor overordentlig stærkt et Hold den samtidig havde blandt Almuen paa Landet, vil imidlertid fremgaa af følgende Notits i Todbjerg Kirkebog for 1666, Onsdagen mellem oculi og laetare: — »begraven Kristen Tostetes Kone i Haarup, og fordi hun døde, førend hun var gaaen i Kirke, bare de hende ind i Kirken for Alteret, offret paa Alteret 4 Skill.« (Viborg Landsarkiv). Selv den i Barselseng døde Kvinde skulde altsaa indledes og svare sit Offer ved Alteret, et skærpet Udtryk for den gamle Sædvane, der i Middelalderen havde en Parallel, naar Liget af en Kvinde, som døde under Nedkomsten, paa Ligbaare bares i Kirke med et slukket Lys i sin Haand (Troels-Lund VIII 148).

Naar Biskop Bircherod fortæller, at Indledningen i de første Aartier af d. 18de Aarh. »er ganske aflagt i Købstæderne«, gælder dette dog ikke alle Byer.

¹⁾ Dette Emne er tidligere behandlet af Hr. Provst L. Koch i Kh. Saml. 5. I, 657 ff. Red.

I Fredericia holdt Skikken sig livskraftig langt op i d. 18de Aarh., og Forsøg paa at bryde ud hindredes ved Tvang og Bøder, som 1746, d. 5 Oktober, da der — blev indleveret 3 Mark til de fattige, som Povel Nielsen Pag maatte i Mulkt betale, fordi han til Forargelse for Menigheden og imod Kongens Lov lod sin Hustru efter Barselseng gaae i Kirken uden sædvanlig Indlysning og Indledning af Præsten. (Frivillige (!) Bidrag til Fredericias Fattigvæsen 1732—53. Viborg Landsarkiv).
